

Rapport

h2>Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Regionale Sociale Dienst Alblasserwaard-Oost/Vijfheerenlanden:

1. onvoldoende rekening houdt met de lichamelijke beperkingen van verzoeker en hem hierdoor onvoldoende begeleidt in het re-integratieproces;
2. weigert verzoeker te laten deelnemen aan een re-integratieproject voor jongeren met een lichamelijke beperking

Beoordeling Bevindingen

1. Verzoeker ontvangt een uitkering in het kader van de Wet Werk en Bijstand (WWB) van de Regionale Sociale Dienst Alblasserwaard-Oost/Vijfheerenlanden (RSD). Voordat hij een WWB-uitkering ontving, ontving hij een uitkering van het UWV in het kader van de gehandicaptenwet. Gedurende deze UWV-periode, volgde verzoeker een REA-traject (re-integratie voor arbeidsgehandicapten), dat gefinancierd werd door het UWV. Verzoeker behaalde door middel van dit traject een diploma als desktoppublisher (DTP'er) met als doel op dit gebied een baan te vinden.

Ondanks dit diploma lukte het verzoeker niet om samen met de jobcoaches van de RSD passend werk te vinden.

Verzoeker heeft last van een zeer ernstige vorm van allergie. Deze allergie heeft een grote impact op het dagelijks leven van verzoeker en belemmert hem een baan te vinden. Verzoeker was echter zeer gemotiveerd om aan de slag te gaan en deed zelf moeite om passende re-integratiebedrijven te vinden, die rekening houden met de specifieke lichamelijke beperkingen van hun cliënten. De RSD wilde echter niet in zee gaan met de door verzoeker aangedragen bedrijven en verzocht verzoeker mee te werken aan de diverse trajecten die werden aangeboden door de re-integratiebedrijven die werken in opdracht van de RSD. Door verzoeker verplicht te laten deelnemen aan onder meer intakegesprekken bij re-integratiebureaus, verergerden zijn allergieklachten, zo stelt verzoeker. Het is voor hem onmogelijk om zich in ruimtes te bevinden die niet zodanig zijn ingericht dat hij er geen last van zijn gezondheidsklachten zal ondervinden. Door de plicht die op verzoeker rust in het kader van zijn WWB-uitkering en de aan hem opgelegde verplichting om te re-integreren, moest verzoeker zich telkens buitenshuis begeven. Meerdere malen poogde hij om zijn consultants van de RSD ervan te overtuigen dat deelneming aan een re-integratietraject of zelfs maar het verlaten van zijn woning schier onmogelijk was, vanwege zijn klachten. Ter illustratie hiervan kon verzoeker zijn medisch dossier overleggen, maar dit werd niet afdoende geacht. In 2006 heeft een allergoloog, een specialist van het Erasmus MC, aangegeven dat de allergie van verzoeker dermate ernstig is, dat dit in zijn dagelijks leven duidelijk impact heeft op zijn functioneren. Ondanks

deze medische bewijzen, bleven de consultants van de RSD verzoeker benaderen en verplichten om op afspraken te verschijnen.

2. Verzoeker werd begin 2007 door zijn consulente uitgenodigd op het kantoor van de RSD om zijn arbeidsmogelijkheden voor een nieuw re-integratieproject te bespreken. Vooraf had verzoeker aangegeven niet te kunnen komen in verband met zijn allergieklachten, maar zijn consulente had toch aangedrongen op een gesprek. Tijdens het gesprek op het kantoor reageerde verzoeker al snel allergisch en verliet halverwege het gesprek ziek het gebouw. Vervolgens werd er een afspraak gemaakt om het gesprek voort te zetten bij verzoeker thuis. Op 29 maart 2007 vond bij verzoeker thuis het gesprek plaats, in aanwezigheid van zijn consulente en een consultant van het door de RSD ingehuurd re-integratiebedrijf Circulair van het project Kanswerk. In het gesprek legde verzoeker opnieuw uit welke klachten hij dagelijks ervaarde en hoe deze verergerden als hij zich in ruimtes begaf die niet speciaal waren ingericht. De re-integratieconsulent was in het geheel niet op de hoogte van beperkingen van verzoeker. Er werd voornamelijk gesproken over het 'motivatieprobleem' van verzoeker. Ook werd gezegd dat zijn allergieklachten alleen maar in zijn hoofd bestonden. Het gesprek werd beëindigd met de mededeling dat deelname aan dit project verplicht was en de laatste kans was voor verzoeker. Het door verzoeker voorgestelde re-integratiebedrijf, dat kon inspelen op specifieke lichamelijke beperkingen zoals verzoeker heeft, werd niet besproken.

3. Op 1 april 2007 diende verzoeker een klacht in bij de RSD. Hij klaagde erover dat zijn consultant zijn allergieklachten niet serieus nam, dat de RSD hem demotivatief verweet en dat de RSD weigerde re-integratiebedrijven en projecten te overwegen die door verzoeker zelf waren voorgesteld. Op 7 juni 2007 zond de RSD verzoeker een klachtafdoeningsbrief, waarin zijn klacht ongegrond werd verklaard. In deze brief werd onder meer meegedeeld dat zijn consultant opzettelijk geen kennis had genomen van zijn medisch dossier, om met een schone lei te kunnen beginnen. Tevens had zijn consultant geen notitie kunnen nemen van de door verzoeker aangeleverde medische gegevens, omdat er in deze gegevens niets te vinden was over zijn klachten in relatie tot arbeidsmogelijkheden. Hierop wendde verzoeker zich tot de Nationale ombudsman.

4. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman deelde de RSD mee dat er gedurende de afgelopen jaren voldoende rekening was gehouden met de lichamelijke beperkingen van verzoeker en dat er zeer veel energie was gestoken in het vergroten van de arbeidsmogelijkheden voor verzoeker. Verschillende re-integratiebedrijven hadden geprobeerd verzoeker te plaatsen, maar zij bleken niet in staat een zinvol traject voor verzoeker te ontwikkelen. Na een medische keuring werd verzoeker vanaf medio 2007 voor een jaar vrijgesteld van de arbeidsplicht. Na deze vrijstellingstermijn werd verzoeker opnieuw gekeurd en hij werd, ondanks de medische beperkingen die waren verergerd, volledig arbeidsgeschikt verklaard.

Verder deelde de RSD mee dat er in het dossier van verzoeker niets was te vinden over de weigering om verzoeker deel te laten nemen aan een door hem zelf gevonden re-integratieproject.

Tenslotte deelde de RSD mee dat hij beschikte over een breed scala aan re-integratieprojecten, maar dat hij niet samenwerkte met re-integratiebedrijven die gespecialiseerd waren in cliënten met lichamelijke beperkingen. Dit was niet nodig omdat er afspraken waren dat er voor cliënten met beperkingen maatwerk ontwikkeld zou worden.

5. Het standpunt van de RSD werd aan verzoeker voorgelegd. Verzoeker deelde hierop mee dat hij een bezwaarschrift had ingediend tegen het laatste advies waarmee hem de volledige arbeidsplicht was opgelegd. Ook deelde verzoeker mee dat hij door de RSD was verplicht een traject te volgen dat gericht was op het aanleren van normen en waarden en dat hem was meegedeeld dat hij kon worden opgehaald door de politie wanneer hij hier niet zou verschijnen. Verder deelde hij nog mee dat hij ieder jaar een nieuwe jobcoach kreeg toegewezen en het contact alleen van zijn kant kwam. Alle jobcoaches adviseerden verzoeker steeds om zich te laten afkeuren. Tenslotte deelde verzoeker mee dat hij in augustus 2008 door een nieuwe jobcoach opnieuw was verzocht op een afspraak bij de gemeente te verschijnen. Verzoeker had naar aanleiding hiervan uitgelegd dat dit niet mogelijk was, waarop hem was meegedeeld dat wanneer hij niet zou verschijnen, als maatregel zijn uitkering zou worden gekort.

Op nadere vragen van de Nationale ombudsman deelde verzoeker verder nog mee dat zijn voorstellen voor andere, meer gespecialiseerde projecten niet serieus werden bekeken door zijn consulent. Hem werd slechts meegedeeld dat de RSD niet met andere bedrijven samenwerkte. Tevens deelde hij mee dat hij de laatste periode om de drie maanden een nieuwe consulent bij de RSD had gehad en dat deze telkens niet op de hoogte was van de inhoud van zijn dossier en zijn medische beperkingen.

6. Op aanvullende vragen van de Nationale ombudsman deelde de RSD mee dat er in twee jaar tijd vijf consulenten betrokken waren geweest bij de re-integratieactiviteiten van verzoeker. Dit grote aantal was gelegen in het feit dat er sprake was geweest van personeelsverloop. Door de wisseling van consulenten werden de klachten van verzoeker minder ernstig geschat dan ze in werkelijkheid waren. Over de wijze waarop de RSD verzoeker had benaderd, deelde de RSD mee dat men simulatie van klachten vermoedde. Simulatie van klachten door cliënten, zeker in deze doelgroep, was geen onbekend verschijnsel en derhalve waren er met verzoeker stevige gesprekken gevoerd met een direct karakter.

Na het meest recente medisch onderzoek was nu gebleken dat van simulatie van klachten geen sprake kon zijn en zag de RSD in dat een zorgvuldiger benadering van verzoeker op zijn plaats was geweest.

Verder deelde de RSD mee dat was gebleken, dat niet voldoende duidelijk in zijn dossier beschreven was, welke beperkingen verzoeker ervaarde en dat er een manier gezocht zou worden om dit zichtbaar te maken. Het bezwaarschrift van verzoeker was bij besluit van 18 mei 2009 gegrond verklaard. Op de vraag van de Nationale ombudsman waarom de RSD niet inging op het door verzoeker zelf gevonden re-integratiebedrijf dat een meer passend traject kon aanbieden, deelde de RSD mee dat optimaal maatwerk door eigen re-integratiebedrijven mogelijk is, daar de wet geen nadere voorwaarden stelde aan de invulling voor de RSD aan re-integratie. Door het recente besluit van de RSD werd inmiddels richting gegeven aan een traject voor verzoeker.

7. In reactie hierop deelde verzoeker mee erg teleurgesteld te zijn in de handelwijze van de RSD. Verzoeker was van mening dat wanneer de RSD zich had verdiept in zijn situatie, hij nu wellicht een baan zou hebben. Tenslotte deelde hij mee, dat hij ondanks het nieuwe besluit op bezwaar tot op heden niets meer van de RSD had vernomen.

Beoordeling

Ten aanzien van het onvoldoende rekening houden met de lichamelijke beperkingen

8. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat het bestuursorgaan relevante informatie verwerft ter voorbereiding van zijn handelingen en voor het nemen van een beslissing. Het vereiste impliceert tevens dat een bestuursorgaan bij het uitbrengen van een advies niet mag uitgaan van eigenmachtig gekozen standpunten, en dat het bestuursorgaan zich op de hoogte stelt van de situatie van de burger en de door de burger aangedragen informatie in zijn beoordeling betreft.

9. Verzoeker heeft gedurende de afgelopen jaren diverse keren uitleg gegeven over zijn medische beperkingen. Door middel van medische verklaringen trachtte verzoeker zijn verhaal te ondersteunen. Echter, ondanks deze inspanningen en de overgelegde medische gegevens, werden verzoekers allergieklachten niet serieus genomen of op waarde geschat. Verscheidene re-integratieconsulenten namen achtereenvolgens kennis van het dossier van verzoeker maar besloten keer op keer geen gehoor te geven aan zijn verzoek rekening te houden met zijn beperkingen. Het gevolg hiervan voor verzoeker was, dat hij telkens werd verzocht te verschijnen, terwijl hij dat feitelijk niet kon. Dit bracht begrijpelijkerwijs spanning en druk voor verzoeker met zich mee. De ernstige medische gevolgen die een bezoek buitenshuis voor verzoeker ten gevolge hadden, werden beschouwd als simulatie.

10. Het vermoeden van de RSD dat verzoeker zijn klachten simuleerde, bracht ook met zich mee dat er met verzoeker op confronterende en stevige wijze werd gecommuniceerd. Zo werd verzoeker in het kader van zijn 'motivatieprobleem' door de RSD gesommeerd deel te nemen aan een traject voor onder meer ex-gedetineerden die een gebrek aan normen en waarden hebben. In dit traject zouden hen weer normen en waarden worden bij

gebracht. Duidelijk is dat geen zinvolle aanvulling was op hetgeen verzoeker nodig had om weer aan het werk te kunnen en dat dit door hem als vernederend is ervaren.

De RSD heeft door deze houding en door geen kennis te nemen van de medische situatie van verzoeker, onvoldoende rekening gehouden met zijn lichamelijke beperkingen en van hem het onredelijke verwacht.

De onderzochte gedraging op dit punt is niet behoorlijk.

Ten aanzien van het weigeren verzoeker te laten deelnemen aan een meer passend re-integratieproject

11. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden.

12. De medewerkers van de RSD namen de medische klachten van verzoeker, die worden veroorzaakt door zijn ernstige allergie en waar zijn beperkingen uit voortvloeien, niet serieus. Indien de medewerkers niet bevooroordeeld waren geweest en zij oprecht naar hem hadden geluisterd, was er naar alle waarschijnlijkheid adequater gehandeld en had men sneller kunnen inzien dat de aanpak van zijn situatie maatwerk behoefde. Wettelijk gezien had de RSD hier ook mogelijkheden voor. Verzoeker onderzocht zelf ook zijn mogelijkheden op de arbeidsmarkt en vond re-integratiebedrijven die hem meer passende trajecten konden aanbieden, maar de RSD ging hier niet op in.

Het mag van een bestuursorgaan verwacht worden dat hij de (medische) situatie van een burger onbevooroordeeld en objectief bekijkt.

Ook op dit punt is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van Regionale Sociale Dienst Alblasserwaard-Oost/Vijfheerenlanden te Gorinchem ten aanzien van het onvoldoende rekening houden met de lichamelijke beperkingen is gegrond wegens strijd met het vereiste van adequate informatieverwerving.

De klacht over de onderzochte gedraging van Regionale Sociale Dienst ten aanzien van het weigeren verzoeker deel te laten nemen aan een meer passend re-integratieproject is gegrond wegens schending van het verbod van vooringenomenheid.

Onderzoek

Op 15 maart 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer B. te Leerdam, met een klacht over een gedraging van Regionale Sociale Dienst Alblasserwaard-Oost/Vijfheerenlanden te Gorinchem. Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Regionale Sociale Dienst verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werden een aantal specifieke vragen gesteld. Verzoeker werd in de gelegenheid gesteld op deze vragen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Verzoeker deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 15 maart 2007

Klachtbrief aan de RSD van 1 april 2007

Klachtafdoeningsbrief RSD van 7 juni 2007

Openingsbrief Nationale ombudsman van 22 augustus 2008

Reactie RSD op de vragen van de Nationale ombudsman van 13 november 2008

Reactie verzoeker op het standpunt van de RSD van 11 januari 2009

Aanvulling verzoeker van 4 februari 2009

Aanvullende vragen van de Nationale ombudsman aan de RSD van 11 februari 2009

Brief van de RSD van 19 mei 2009 met bijlage (Beslissing op bezwaar).

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond